

אמר רבי עקיבא פרק תשיעי שבת

צ.

עין משפט
נר מצוה

לה א מיי פ"ח מהל' שנת
הלכה ח'
ב א ג ט הלכה ז'
ד י ז מיי פ"ב מהלכות
עשרין הלכות ז'
לה א מיי פ"ח מהל' שנת
הלכה ח':
ז ב ט הלכה ו':

תורה אור השלם

1 ואל דבק בדרך מאומה
מן החרים למען שוב י'
מחזיקין אפן ונתן לך רמזים
והחזק והחזק באשר
נשבע לאבותיך:
דברים י"ג ח'

לעני רש"י

לטרון [ליטריון]. מרור
נינות.
פיוניא [פני]. אורן.
פיונידור. מקדה.
מוקידור. למחות (נר).

מוסף רש"י

במיני מתיקה שנו. סתון
עממן מתיקה ומשום הי'
מנלפין דעממן שוה
למקם נפין הקדירה (ע"ז)
לצבוע בהן דוגמא
לאירא. לומר מעט כעין
שמחלין לדוגמא לומר דוה'
אמה בזה, וזאת כשעור הלפין
לצבוע על גרדי למחוס פי
קנה שפסקת הערב תמנה זו
(ע"ז טו). לפי שאין אדם
טורח. וחס לא לטומה
עורה כדי פי סכנה (ע"ז טו).
כל שיש לו עיקר. שוה
שמעון חן ונפרים קרקע
שעלמה (דעה טו). וכל
שאינו לו עיקר. להמקיים
לפני דמנין כי היכי דתניא צפרק
צתרא דמנחות (דף ק"ז). הרי עלי
זהב ולא יפחות מדניר זהב כסף לא
יפחות מדניר זהב כסף לא
מבליא עורב. צפרוך צפרוך
כל פי' דצמקדש ראשון
מפני רוב קדושה שהיתה בו לא היה
צריך כללא עורב ולימא דצפרוק
דמועד קטן (דף טו). מוכח בזה
שהיה צמקדש ראשון כליא ב' עורב:
המוציא קופת הרובין ארבע
שיש בה מינין הרבה
אינו חייב אלא אחת. תימנה דמלא
קמ"ל פשיטא דלפילו זהוילא וזו
והוילא אינו חייב אלא אחת כנו
צקלר וזו וקלר כ"ש צבת אחת ואפילו
רב יוסף דמקייב אליבא דר' אליעזר
צקלר וזו וקלר צפרק אמרו לו (יומא
דף טו). בזה אמת פשיטא דפטרור
ומירך ר"ת דמיידי כגון שנודע לו על
מין זה ונתכפר וזו וודע לו על
מין אחר אפי' פטרור דהוי הכל כמו
דזכר אחר ואע"ג דצפרוק המנעיע
(למקם טו). תניא ואם היה כלי צריך לו רב
חייב חף על זה הכלי ומקוי לה רב
אפי' שגג זה על הכלי ונדע לו וזו
שנודע לו וצפולגמא דרבי יוחנן ור"ל
דוקא צכלי ואוכלים שבתוכו מחלקין
דיעות אכל צכולין שבתוך הכלי
אפילו כפרות און ממלקות ור"י מלא
צירושלמי אילו הוילא והוילא כלום הוא
חייב אלא אחת לא נזכרה אלא לר"א
שלח תאמר מניין הרבה ישו
שלח תאמר מניין הרבה ישו

הוא"ל וראויין למתק הקדירה. הואיל וממתיקין הוה ליה למימר
דכפי צסוק כלל גדול (דף ע"ו. ושם) וא"ת היכי מיידי אי
בנותן טעם אפילו שאר מינין נמי וזו און בזה נותן טעם אפי' מיני
מתיקה נמי לא ו"ל דלפילו ציש בהן נותן טעם שרי צשאר מינין
דנותן טעם לפנס הוא"ל ר"י:
בי רגלים ב' מ' יום. און גירסא זו
נכונה דמשמע של קטן בן מ' יום
וצנדה פרק האשה (דף סג). גזי ז'
סממנין מעצירין קמני כל הני דהכא
בומי רגלים וקא צני התם בצמראש
דילא או מוקן וא"ת דגרסי של מ' יום
ואון נראה דהתם נמי תניא ומי
רגלים שדממיו וכמה חימוון שלשה
ימים? ונראה כספריס דגרסי עד מ'
יום דמג' ימים עד מ' מעצירין אותם
על הכתם אכל מוך ג' ולאחר מ' און
מעצירין: **בורית** זה החור.
ואע"ג דכפ' המוילא (על פ' ז) יהיב צכול
שיעורא אחרניא כדי ליתן על פי כף
של סיד אומר צרינו מאיר דהתם
מיידי צכול שנותנין צסיד אכל הכא
איירי צכול שמלננין בו את הנבדלים
ולספריס דגרסי הכא צורית זה אהללא
אחי שפיר: **תרי גוויי אהללא**
ולעיל דלא שני תרי גוויי חול (פ' ו) (או
לגירסא אחרת תרי גוויי אהללא)
משום דקיס ליה דליכא בהו תרי
גוויייה ויש ספריס דגרסי לעיל מאי
צורית אהללא ולפי זה אחי שפיר דהיק
לעולם דלאמר מעיקרא צדורית זה
אהללא ומרי גוויי אהללא:

א יפחות ממעה כסף. תימנה
לר"י ללא יפחות מפרטורה הוה
ליה למימר כי היכי דתניא צפרק
צתרא דמנחות (דף ק"ז). הרי עלי
זהב ולא יפחות מדניר זהב כסף לא
יפחות מדניר זהב כסף לא
מבליא עורב. צפרוך צפרוך
כל פי' דצמקדש ראשון
מפני רוב קדושה שהיתה בו לא היה
צריך כללא עורב ולימא דצפרוק
דמועד קטן (דף טו). מוכח בזה
שהיה צמקדש ראשון כליא ב' עורב:
המוציא קופת הרובין ארבע
שיש בה מינין הרבה
אינו חייב אלא אחת. תימנה דמלא
קמ"ל פשיטא דלפילו זהוילא וזו
והוילא אינו חייב אלא אחת כנו
צקלר וזו וקלר כ"ש צבת אחת ואפילו
רב יוסף דמקייב אליבא דר' אליעזר
צקלר וזו וקלר צפרק אמרו לו (יומא
דף טו). בזה אמת פשיטא דפטרור
ומירך ר"ת דמיידי כגון שנודע לו על
מין זה ונתכפר וזו וודע לו על
מין אחר אפי' פטרור דהוי הכל כמו
דזכר אחר ואע"ג דצפרוק המנעיע
(למקם טו). תניא ואם היה כלי צריך לו רב
חייב חף על זה הכלי ומקוי לה רב
אפי' שגג זה על הכלי ונדע לו וזו
שנודע לו וצפולגמא דרבי יוחנן ור"ל
דוקא צכלי ואוכלים שבתוכו מחלקין
דיעות אכל צכולין שבתוך הכלי
אפילו כפרות און ממלקות ור"י מלא
צירושלמי אילו הוילא והוילא כלום הוא
חייב אלא אחת לא נזכרה אלא לר"א
שלח תאמר מניין הרבה ישו
שלח תאמר מניין הרבה ישו

במיני מתיקה שנו. סתון
עממן מתיקה ומשום הי'
מנלפין דעממן שוה
למקם נפין הקדירה (ע"ז)
לצבוע בהן דוגמא
לאירא. לומר מעט כעין
שמחלין לדוגמא לומר דוה'
אמה בזה, וזאת כשעור הלפין
לצבוע על גרדי למחוס פי
קנה שפסקת הערב תמנה זו
(ע"ז טו). לפי שאין אדם
טורח. וחס לא לטומה
עורה כדי פי סכנה (ע"ז טו).
כל שיש לו עיקר. שוה
שמעון חן ונפרים קרקע
שעלמה (דעה טו). וכל
שאינו לו עיקר. להמקיים
לפני דמנין כי היכי דתניא צפרק
צתרא דמנחות (דף ק"ז). הרי עלי
זהב ולא יפחות מדניר זהב כסף לא
יפחות מדניר זהב כסף לא
מבליא עורב. צפרוך צפרוך
כל פי' דצמקדש ראשון
מפני רוב קדושה שהיתה בו לא היה
צריך כללא עורב ולימא דצפרוק
דמועד קטן (דף טו). מוכח בזה
שהיה צמקדש ראשון כליא ב' עורב:
המוציא קופת הרובין ארבע
שיש בה מינין הרבה
אינו חייב אלא אחת. תימנה דמלא
קמ"ל פשיטא דלפילו זהוילא וזו
והוילא אינו חייב אלא אחת כנו
צקלר וזו וקלר כ"ש צבת אחת ואפילו
רב יוסף דמקייב אליבא דר' אליעזר
צקלר וזו וקלר צפרק אמרו לו (יומא
דף טו). בזה אמת פשיטא דפטרור
ומירך ר"ת דמיידי כגון שנודע לו על
מין זה ונתכפר וזו וודע לו על
מין אחר אפי' פטרור דהוי הכל כמו
דזכר אחר ואע"ג דצפרוק המנעיע
(למקם טו). תניא ואם היה כלי צריך לו רב
חייב חף על זה הכלי ומקוי לה רב
אפי' שגג זה על הכלי ונדע לו וזו
שנודע לו וצפולגמא דרבי יוחנן ור"ל
דוקא צכלי ואוכלים שבתוכו מחלקין
דיעות אכל צכולין שבתוך הכלי
אפילו כפרות און ממלקות ור"י מלא
צירושלמי אילו הוילא והוילא כלום הוא
חייב אלא אחת לא נזכרה אלא לר"א
שלח תאמר מניין הרבה ישו
שלח תאמר מניין הרבה ישו

שלח תאמר מניין הרבה ישו
שלח תאמר מניין הרבה ישו

במיני מתיקה. עסקינן שכולן מיני מתיקה קדירה אכל מין אחר און
מלטרק ומתיקין לא מפליג: **דוגמא לאירא**. מעט זמר שהוה כמין
דוגמא שמראה הכבד לצבעיה כזה מחפז או כזה והוה כדי ליתן
צאירא של קנה של גרדי ושיעורה מועט: **לשרום**. ומתני' צשאין

במיני מתיקה שנו הואיל וראויין למתק קדירה
טעמא דחוז למתק את הקדירה הא לאו הכי
לא הכא נמי חוז למתק: קליפי אגוזין וקליפי
רמונים טמים ופואה כדי לצבוע בגד קטן:
ורמיניה ב' המוציא סמנים שרויין כדי לצבוע
בהן דוגמא לאירא (הא איתמר עלה) אמר
רב נחמן אמר רבה בר אבבה לפי שאין אדם
טורה לשרות סממנים לצבוע בהן דוגמא
לאירא: אימו רגלים: תנא מי רגלים עד בן (ב) מ'
יום: תת: **התנא נתר אלכסנדרית ולא נתר**
אנפטרין: בורית: אמר רב יהודה זה חול
והתניא הבורית והחול אלא מאי בורית
כבורית מיתבי הוסיפו עליהן החלביצין
והלעינון והבורית והאהל ואי ס"ד כבורית
כבורית מי איתא בשביעית (והתנן) (ה) זה
הכלל כל שיש לו עיקר יש לו שביעית ושאין
לו עיקר אין לו שביעית אלא מאי בורית
אהלא והתניא הבורית ואהלא (אלא) תרי
גוויי אהללא: קימוליא: אמר רב יהודה שלוף
ואוקימנא למעוטי עמי אשירה ללא
כ"י יהודה: **ר"ב ללחשא**. ככז חזי
האש: ריה ג' ששעשנין צבין
חולין ומינוקות כגון חלטיית להצדיח
מעלי מוזיקין: **ארגמן**. צבע שנוציעין
בו ארגמן וטעמא לא איתפרש. ול"ג
שבס הוא רחוי להיח: **צחולה**
הוורה. עלה של וורד צחור אחת:
מיני מחסות כל שדוק. מתני' היא:
היי עלי צרוז לצבוע הבית: **לגילא**
עורב. צבלאות של אמה (ו) הי עושין
והן חדין כסכין סביבותיהם ומסמרין
חדין צכולן ומחסין בהן גגו של היכל
למנוע את העורבים מלישב: **ממעס**
כסף. נחשת שוה מענה כסף:
אנורא. מזלג קטן (ו) [כענין שטון צו
זהב ולצדק הבית למאי חזי:
שמוחטין צו פטילות. ומנקיין] לרש"י:
לעדווי מושכן. מוקיי"ר צבע"ו:
מקק דסיפרי סק דשידאי. כל אלו
תולעין הן שכל מין ומין וחלוקין
צשמותיהם תקן איילא פה הה:
כולהו סכנא. לאוכלין: **קוליס יש**
צמאנים. היה תולעת יושב ונוקס
צגורינו ודומה שהוא קוך: **קטליה**
פה לדין. הרגו פה לדין:
מתנ"י רולנין. מוכרי צממים
לקישוטי נשים יש להן קופות קטנות
לצרוות צממים: אינו חייב אלא חטאם
אחת. דכולה חדא הוילא היא: **פחוס**
מגורגרת. דאע"ג דכל האוכלין
שיעורן כגורגרת הני כיון דלזריעה
קיימי צפחות מכגורגרת נמי מתיקייב:
זכע

תאיני אמר ליה רבי קוציין יש בתאנים א"ל קמליה פה לדין: **המתנ"י** **המוציא**
קופת הרובין אף על פי שיש בה מינין הרבה אינו חייב אלא חטאת
אחת (י"ז) וזרעוני גינה פחות מכגורגרת נמי מתיקייב:
זכע

(א) לעיל ע"ג, ט. גיה סב.
ע"ש, א [ג'ל' אהמיל'
(ד) ע"ז יד. גיה סב, ט] ג'ש
(כ), ו'ג' הערך ערך שלג
שלגא וננה סב. אפי' אפי'
שלגא, א] ועי' מוס' לקמן
לה ד"ה את המת, ח' נפי'
שופן פחוס ורבינו הא"ל ג'און
היה שוה פטילת הוורד
שעשין מלמר נפין צבוט כמין
וורד וקורין אותו וורד. עירין
ע' ערך צחולין, ט) מנחות קו.
ע"ש, ט) מנחות קו: א] ג'ש
קו. ועס אילא ר"ל צן עקבן,
ט) ג'י' הערך שמוחטין ופי'
צילה צבין, ט) לעיל ע"ג,
ט) ד' יד. ותר' גוויי אחרניא
ניסא, ט) צ'ל' חומיקין
(ט) דף סג, ט) ש"ל מ"ז
ועי' הערך שמוחטין ופי'
ד"ה מנן כי כחמי ישוב נפין
ע"ש ויכ' מנחות קו. ד"ה
לר"י, ק) [ג'ל' כיתות],
(ד) ומיהו היה לו להזכיר ד'
יהושע אלא ר"ל ר"ל דמתיב'
אחולה במקום אכ ש"ל.

הגהות הב"ח

(א) גזי' מי רגלים עד מ' יום
כל"ל ומינת כן נמחק:
(ב) רש"י ד"ה שיש לו עיקר
וכי שאין לו עיקר הוא נמו:
(ג) ד"ה כלל עורב על אמה
על אמה הי' (ד) ד"ה
לטרא מזלג קטן הס' דאחי'
מ"ה שמוחטין צו פטילות
ובקנחין לחשינין צליל
ומתיקין אלא ר"ל ר"ל דמתיב'
הבית למאי חזי נמחק:

מוסף תוספות

א. כיון דאין עממן שוה.
מוס' דה"ש. ב'. וקא הי"ב
נמי מוס'.
ג. [ו] משמע דהיינו ו'
רגלים דהכא ר"ל כל סוגיא
דהכא איתא נמי התם.
מוס' דה"ש. ד. ואילך
היינו אחר שהחמיצו. מוס'
ה"ש. ה. שמלביש את
הבגדים. מוס' דה"ש.
ו. למה לא שיעור בחושת
צמרא. יע"ש. ז. מוציא
במינים הרבה. מוס'
ה"ש.

רבינו הגנאל

אירא. ונקרא עירא. בלשון
ארמי אודרה. והוא כמין
מוד, חתיכה קטנה מן
הצמר או צמר של הפשתן,
או מין צמר של צבועין
שאורגין אותו בתוך
מטפחות ספק, כמו מלת,
נקראת בלשון יושבעאל
כמל והרבה צובעין
אותן. צליחאא בלשון
ישמעאל אן[ל' עשוקה.
פתילת הוורד. שעושין
צמיר נפין צבוט ענין
ורד. וקורין אותו וורד
וכן אמרו (מנחות ז')
לענין יצאת וראשה פורחה
וורד וטובה בשוק, בטובה וורד
כגוד פניה. ובלשון פרס
נקרא גולגון, נודע בבבל.
מקק סופרים. וקובותין של
ספרים, ותולעת הנולד מנו
נקרא מקק. ותולעת הנולד
(ממנו) ממשי נקרא כתר.
הנולד מן הענבים נקרא
אלא, ושל תאנים פה, ושל
רמונים חח.

שהעלמות הרבה והיא חייב על כל אחת ואחת קמ"ל פי' דס"ד דמיניס מחלקין כד"ר יהושע תמוחין מחלקין (ו) ומיהו ה"ל להזכיר ר' יהושע:

אם